

2021-06-23
Ju2021/02525

INKOM MFoF

2021 -06- 2 8

Dnr.....

Justitiedepartementet

Myndigheten för familjerätt och
föräldraskapsstöd
Box 35
931 21 Skellefteå

Uppdrag till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd om kunskapsstöd och kompetenskrav rörande informationssamtal

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) i uppdrag att ta fram och sprida ett kunskapsstöd som ger närmare vägledning till socialnämnder i arbetet med och genomförandet av sådana informations-samtal som ska erbjudas föräldrar som inte är överens i frågor om vårdnad, boende eller umgänge.

Myndigheten ges även i uppdrag att ta fram allmänna råd om vilken kompetens personer som håller i informationssamtal ska ha.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Justitiedepartementet med kopia till Socialdepartementet) senast den 1 april 2022.

Bakgrund

Samhället har ett stort ansvar för barn och en viktig uppgift är att, exempelvis vid en separation, ge föräldrar hjälp och stöd att själva fatta beslut med barnets bästa i fokus. Många gånger innebär en samförstånds-lösning att barnet får bättre förutsättningar till lugn och ro i sin tillvaro. Om föräldrar själva kommer överens i frågor som rör barnet resulterar det också ofta i en mera hållbar lösning, vilket främjar barnet.

Den 1 mars 2022 införs ett krav på att föräldrar, som huvudregel, ska ha deltagit i ett informationssamtal innan de framställer ett tvistigt yrkande om vårdnad, boende eller umgänge i domstol. Det är kommunen, genom

socialnämnden, som ansvarar för att informationssamtal kan hållas med föräldrar som inte är överens i frågor om vårdnad, boende eller umgänge.

Vid informationssamtalet ska föräldrarna få relevant information som syftar till att de ska hitta den lösning som är bäst för barnet i frågor om vårdnad, boende och umgänge. Information bör ges om den rättsliga regleringen rörande dessa frågor, vad en domstolsprocess kan åstadkomma och hur en sådan kan komma att påverka barnet. Föräldrarna ska också, om det inte är olämpligt, erbjudas samarbetsamtal och efter behov även erbjudas eller vägledas till stöd och hjälp i annan form. Vid samtalet kan dessutom, om det bedöms lämpligt, olika insatser vid våld eller hot i en nära relation lyftas fram. Föräldrarna bör också ges information om möjligheten att få hjälp med att träffa bindande avtal i frågor om vårdnad, boende och umgänge.

Informationssamtal ska hållas så snart det är möjligt efter att samtal har begärts och senast inom fyra veckor från begäran. Om det finns särskilda skäl får dock en senare tid erbjudas. Föräldrarna ska i första hand erbjudas ett gemensamt informationssamtal. Enskilda samtal får i stället erbjudas om det finns särskilda skäl för det. Misstanke om förekomst av våld eller andra former av övergrepp kan utgöra särskilda skäl. Föräldrarna ska också alltid erbjudas enskilda samtal om någon av dem begär det. Socialnämnden ska efter samtalet utfärda ett intyg till en förälder som har deltagit. MFoF meddelar närmare föreskrifter om samtalsintygen.

För att skapa goda förutsättningar för genomförande av samtalen och för att tillämpningen av den nya ordningen ska bli likartad över landet är det angeläget att relevant kunskap finns samlad och lätt tillgänglig för dem som ska hålla i samtalen. MFoF bör därför ges i uppdrag att ta fram, och tillgängliggöra, ett kunskapsstöd med vägledning för samtalens genomförande.

Det är vidare viktigt att det finns tillräcklig kompetens inom socialnämnderna för att genomföra samtalen och uppnå så goda resultat som möjligt. Informationssamtalen ska hållas under sak-kunnig ledning. För att säkerställa samtalsledarnas kompetens bör MFoF ta fram allmänna råd om vilken kompetens personal som håller i informationssamtal bör ha, på motsvarande sätt som finns när det gäller samtalsledare för samarbetsamtal.

Närmare om uppdraget

Syftet med informationssamtalen är att ge föräldrarna relevant information som kan underlätta för dem att i ett tidigt skede, och utan att en eventuell konflikt förvärras, hitta den lösning som är bäst för barnet i frågor om vårdnad, boende och umgänge. Samtalen kan således vara en ingång till andra insatser som till exempel föräldraskapsstöd, familjerådgivning eller samarbetsamtal. Uppdraget till MFoF syftar till att säkerställa god kunskap och kompetens hos socialnämnderna i arbetet med informationssamtalen. Dessutom syftar uppdraget till att underlätta en likartad tillämpning av ordningen med informationssamtal över hela landet.

Kunskapsstödet ska innehålla en redogörelse för regleringen om ansvariga kommuner för samtalen. Vidare ska kunskapsstödet innehålla en beskrivning av rutiner för förberedelser och det praktiska genomförandet av samtalen. Detta omfattar bland annat tidsfrister, hur föräldrarna kan kallas till samtalen och hur socialnämnden kan verka för att gemensamma samtal hålls – samt i vilka situationer det kan vara lämpligt eller nödvändigt med enskilda samtal i stället – och hanteringen av frågeställningar som kan aktualiseras i samband med samtalen. Det ska också finnas information om de samtalsintyg som ska utfärdas till en förälder som deltagit i ett informationssamtal.

MFoF meddelar närmare föreskrifter om samtals innehåll. Kunskapsstödet ska komplettera föreskrifterna med vägledning kring informations-samtals innehåll. Kunskapsstödet ska omfatta en redogörelse för den rättsliga regleringen av frågor om vårdnad, boende och umgänge samt en beskrivning av hur en domstolsprocess fungerar, vad en sådan kan resultera i och hur den kan komma att påverka barnet samt barnrättsliga utgångspunkter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Underlaget ska också behandla kommunens skyldighet att bistå föräldrarna med att träffa avtal i frågor om vårdnad, boende och umgänge. Också information om samarbetsamtal och om vilka överväganden som bör göras när det gäller frågan om huruvida sådana samtal bör erbjudas till föräldrarna ska omfattas. Vidare ska kunskapsunderlaget innehålla en beskrivning av olika hjälp- eller stödinsatser som kan finnas tillgängliga och i vilka situationer det kan vara lämpligt att erbjuda dessa. Underlaget ska särskilt uppmärksamma insatser vid våld eller hot i en nära relation och hur misstanke om våld och hot i en nära relation kan hanteras.

I uppdraget ingår även att tillgängliggöra kunskapsstödet till socialnämnderna.

För att säkerställa samtalsledarnas kompetens ska MFoF vidare ta fram allmänna råd om vilken kompetens personal som håller i informationssamtal bör ha.

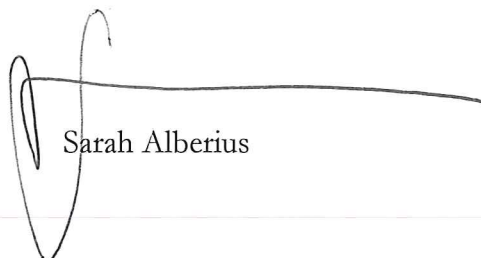
MFoF ska vid uppdragets genomförande inhämta synpunkter från Jämställdhetsmyndigheten, ett urval av socialnämnder och vid behov andra myndigheter eller aktörer som kan vara berörda.

Arbetet ska genomsyras av såväl ett barnrättsperspektiv som ett funktionshinders-, jämställdhets- och hbtqi-perspektiv.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Sarah Alberius

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/DOM
Socialdepartementet/SOF
Finansdepartementet/BA och OFA
Arbetsmarknadsdepartementet/MRB och JÄM
Jämställdhetsmyndigheten
Sveriges Kommuner och Regioner, SKR